



ЕРИСТИКА

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	Для всіх
Спеціальність	Для всіх
Освітня програма	Для всіх
Статус дисципліни	вибіркова
Форма навчання	очна(денна)
Рік підготовки, семестр	2 рік підготовки, осінній/весняний семестр
	Загальна кількість: Лекційних занять: 18 год. Практичних занять: 18 год. Самостійна робота студентів: 24 год.
Семестровий контроль/ контрольні заходи	Залік, МКР
Розклад занять	http://roz.kpi.ua/
Мова викладання	Українська
Інформація про керівника курсу / викладачів	Лектор: Кайс Зося Вадимівна https://philosophy.kpi.ua/vikladachi/kajs-zosya-vadymivna/ Семінарські заняття: Кайс Зося Вадимівна
Розміщення курсу	https://do.ipu.kpi.ua/course/view.php?id=7218

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

В умовах трансформації системи суспільних відносин, реформування держави, актуалізується необхідність формування аналітичного і творчого мислення та комунікативної ефективності фахівця, здатного досліджувати, розкривати та пояснювати смисли явищ світу, його професії, соціального життя загалом, здатності порозумітися та визначитися зі світоглядними та ціннісними орієнтаціями сучасної цивілізації.

Навчальна дисципліна «ЕРИСТИКА» презентує одну з найдавніших сфер наукових теоретико-практичних знань в історії людства, присвячених мистецтву красномовства та технологіям переконання. В наш час демократичні цінності суспільства напряду пов'язані із свободою слова. Вміння говорити, вільно висловлювати власні думки та відстоювати особистісні позиції – нагальна потреба громадянина з активною соціальною позицією. Курс розгортає розуміння еристики як мистецтва красномовства, технології маніпуляцій, безпосередньо процесу мислёмовлення та наукової рефлексії щодо цього. Студенти мають змогу поліпшити власний риторичний імідж, засвоїти алгоритми техніки і культури мови. Курс еристики розгортає розуміння комунікації як провідного засобу і мовлення і слухання, презентує концепт активного слухання,

основи переговорів, ділового та духовного рівня діалогу. Пояснюється значення дискурсу суперечки у людському житті, запропоновано для засвоєння низку прийомів суперечки в етичному вимірі та з точки зору «недозволених методів». Наголошується на значенні толерантного діалогу та конструктивної мовленнєвої поведінки у дискурсі конфлікту. У курсі еристики використовуються здобутки міждисциплінарної парадигми гуманітаристики: психології, політології, соціології, акторської школи, філософії, історії. Студенти знайомляться з еристичним надбанням через аналіз промов та діалогів видатних особистостей, задіюються в ораторських батлах та вправах з постановки голосу, поліпшення мовленнєвого етикету, засобів переконливої доповіді.

Мета курсу полягає у формуванні еристичного та евристичного світогляду суб'єкта як основи ефективної комунікації із собою, з іншими, зі світом.

Відповідно до освітньо-професійної програми студенти після засвоєння дисципліни «Еристика» мають продемонструвати такі результати навчання:

знання :

- напрямків смисложиттєвих пошуків людини та пошуків істини у комунікативних дискурсах, специфіки взаємин еристики і риторики з іншими формами духовного життя людства; основних напрямків розвитку знань про людське мислємовлення у соціокультурній ретроспекції, риторичних шкіл, ідей, персоналій, еристичної методології; типології суперечок;
- основного змісту (інваріантів та алгоритмів) аргументативних дискурсів; знати структуру, форми та методи переконання, розвиток еристики у її взаємозв'язку з іншими сферами гуманітаристики;
- світоглядних чинників, що впливають на умови формування переконань особистості, її базових життєвих цінностей; суспільного характеру людського буття, його історичності, проблем сучасних соціальних стратегій; глобальних проблем сучасності;
- знання того, що еристична та загальнориторична досконалість є фактором світоглядної культури, допомагає свідомій побудові життєвої стратегії та фаховій реалізації.

уміння:

- Вдосконалити власне мислємовлення; керувати авторефлексією;
- Навчитися готувати і проголошувати переконливі публічні промови;
- Критично осмислювати технології маніпуляцій в еристичних ситуаціях;
- Вести переговори, суперечки, конструктивно трансформувати конфліктогенні дискурси;
- Усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства, свободи слова та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- формулювати ідеї, дискутувати та розуміти теми обговорення як суспільно значущі та як особистісні;
- реалізувати навички логічного й критичного мислення, самостійного навчання та постійного підвищення фахової компетентності; використовувати еристичну методологію в науковому пізнанні;
- застосовувати знання з еристики у фаховій практичній діяльності та сфері освіти; практично використовувати інформаційні технології в гуманітаристиці.

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Для того щоб розпочати вивчати курс «Еристика», достатньо мати початкові знання в межах програми середньої школи; розуміння провідних суспільних проблем, які визначали характер основних етапів всесвітньої історії; знайомство з класичною світовою художньою літературою та основами суспільствознавства..

Дисципліна «Еристика» має міждисциплінарний характер. Вона інтегрує відповідно до свого предмету знання з інших освітніх і наукових галузей. Їй безпосередньо передують дисципліни з блоку історичних н/д, одночасно з нею вивчається дисципліна з блоку психологічних н/д та в подальшому вивчається дисципліна з циклу правових н/д.

3. Зміст навчальної дисципліни

Розділ 1. Сутність та предмет еристики. Ретроспекція еристики та риторики

Тема 1.1. Еристика та риторика, сутність, проблематика та роль у суспільстві. Провідні дефініції курсу.

Тема 1.2. Антична риторика та еристика

Тема 1.3. Історичний огляд еристичного надбання. Вітчизняні витoki еристики в історії красномовства

Розділ 2. Практичні методи, прийоми технології переконання в еристичному дискурсі

Тема 2.1. Риторична культура особистості

Тема 2.2. Мистецтво ораторської промови. Публічний монолог

Тема 2.3. Риторика діалогу

Тема 2.4. Еристичні жанри: суперечка, дискусія, диспут, дебати. полеміка

Тема 2.5. Риторика як «інструмент» філософії

Тема 2.6. Конфронтаційна риторика

4. Навчальні матеріали та ресурси

Наведено рекомендовані навчальні матеріали та ресурси для засвоєння матеріалу, розглядуваного на лекційних заняттях та практичних заняттях.

4.1. Базовий

1. Восс Кріс, Рез Тал Ніколи не йдуть на компроміс. Техніка ефективних переговорів / пер. з англ. Юлія Кузьменко. – 2-ге вид. – К.: Наш Формат, 2020. – 264с.
2. Колотілова Н.А. Логіка і риторика: ретроспектива взаємозв'язку. – К.: Центр учбової літератури, 2019. – 272 с.
3. Колотілова Н.А. Еристика. Навч. посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2018.
4. Препотенська М. Кайс-Красовська З. Риторика. 10 ключових тем. Навчальний посібник. – К.: ІНТЕРСЕРВІС, 2020. - 296 с.
5. Хоменко І. В. Еристика : підручник / І. В. Хоменко. – К. : Центр правової літератури, 2008. – 280 с.

4.2. Додатковий

1. Афанасьєва Л.І. Основи красномовства: Навчально-методичний посібник. – Вид. 3-є доп. і переробл. – Кіровоград. 2014. – 108 с.
2. Бізнес-комунікації в міжнародному менеджменті. Навчальний посібник / Л.В. Батченко, І.С. Бондар, В.А. Русавська Бізнес-комунікації в міжнародному менеджменті.– Ліра-К., 2017. – 304 с.

3. Василенко І. А. Міжнародні переговори в бізнесі і політиці: стратегія, тактика, технології: навч. пос. / І. А. Василенко. — К.: 2011. — 424 с.
4. Еристика та евристика: навч. посібн. / Я.С.Гнатюк. — Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2013. — 268 с.
5. Роджер Фішер, Вільям Юрі, Брюс Паттон Шлях до ТАК: як вести переговори, не здаючи позицій / К.: Видавництво «Основи», 2018. —220с.
6. Культура української мови: Довідник / С.Я. Єрмоленко, Н.Я. Дзюбишина-Мельник, К.В. Ленець та ін.; За ред. В.М. Русанівського. — К.: Либідь, 1990. — 304 с.
7. Пол Екман Теорія брехні. Як визначити брехуна в бізнесі, політиці та приватному житті / Переклад Юрій Гордієнко. — КМ-БУКС, 2019. — 320 с.
8. Попович М.В. Нарис історії України. — К.: «АртЕк», 1999. — 728 с.: ил.
9. Сагач Г. Риторика. - К.: Рідна мова, 2000.—578 с.
10. Чорнобай О.Л. Теорія аргументації: основні філософсько-правові аспекти / Львівська політехніка. : код доступу: science.lpnu.ua> vnuIurn201683760

4.3. Інтернет-ресурси

1. Дискурс. Аргументація. <https://studfile.net/preview/8722359/page:8/>
2. Еристика. Лекції. <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=57478>
3. Політична пропаганда
https://www.researchgate.net/publication/350017184_SUTNIST_ROL_TA_OSNOVNI_PRIJOMI_P_OLITICNOI_PROPAGANDI
4. Полеміка у спілкуванні
https://pidru4niki.com/84458/dokumentoznavstvo/polemika_spilkuvanni
5. Проноза І. І. Інформаційна війна http://app.nuoua.od.ua/archive/61_2018/9.pdf
6. Прийоми аргументації <https://buklib.net/books/36794/>
7. Риторика. Навчальні матеріали онлайн. <http://pidruchniki.com/ritorika/>.
8. Риторика Аристотеля https://pidru4niki.com/20080215/ritorika/ritorika_aristotelya
9. Риторика Цицерона https://pidru4niki.com/18060203/ritorika/ritorika_tsitserona
10. Солодка Л. Мистецтво суперечки <https://www.youtube.com/watch?v=qSzgmbW7ebA>

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Лекційні заняття

№ з/п	Назва теми лекції, перелік основних питань та рекомендована література
	Розділ 1. Сутність та предмет еристики. Ретроспекція еристики та риторики
1	Тема 1.1. Еристика та риторика, сутність, проблематика та роль у суспільстві. Провідні дефініції курсу 1. Мета, завдання, предмет, програма курсу 2. Еристика як складова риторики 3. Місце риторики та еристики як інтегральних дисциплін у колі інших наук про людину 4. Предмет еристики та риторики – homo verbo agens (людина, що діє словом). Поняття Словодії 5. Суспільна значущість еристичного дискурсу в демократичному суспільстві Список рекомендованих джерел: Базовий: 1.2.6.9 Додатковий: 3.4.8.10 Інтернет-ресурси: 3.6.7.8
2	Тема 1.2. Антична риторика та еристика

	<p>1.Політичні та соціокультурні передумови розквіту риторики та еристики в античності</p> <p>2.Сократ та Аристотель – «батьки» еристики та риторики як «науки переконувати»</p> <p>3.Демосфен як приклад self-made-man</p> <p>4.Проблема софістики та актуалізованої риторики і суперечки</p> <p>5. Давньоримський канон еристики</p> <p>Список рекомендованих джерел: Базовий: 1.6.8.10 Додатковий: 1.3.4.6 Інтернет-ресурси: 1.2.8.10</p>
3	<p>Тема 1.3. Історичний огляд еристичного надбання. Вітчизняні витoki еристики в історії красномовства</p> <p>1.Еристика і гомілетика</p> <p>2.Еристика гуманістів</p> <p>3.Риторика епохи українського Відродження-барокко</p> <p>4.КМА. Ф. Прокопович, Г.Сковорода, П. Юркевич – вклад в українську філософію та теорію риторики</p> <p>5. Ментальні риси українського красномовства</p> <p>Список рекомендованих джерел: Базовий: 1.6.7.8 Додатковий: 2.5.7 Інтернет-ресурси: 5.6</p>
	<p>Розділ 2. Практичні методи, прийоми технології переконання в еристичному дискурсі</p>
4	<p>Тема 2.1. Риторична культура особистості</p> <p>1.Складові риторичної культури</p> <p>2.Техніка мовлення</p> <p>3.Культура мовлення</p> <p>4.Невербальні фактори</p> <p>5.Алгоритми впевненості</p> <p>Список рекомендованих джерел: Базовий: 1.3.7.8 Додатковий: 2.5.8.9 Інтернет-ресурси: 3.4.6.8</p>
5	<p>Тема 2.2. Мистецтво ораторської промови. Публічний монолог</p> <p>1.Типи промов, три «зони» еристики в монологі</p> <p>2.Прийоми активізації уваги публіки</p> <p>3.Структура аргументативного дискурсу в монологі</p> <p>4.Поняття контраргументації</p> <p>5.Загальний еристичний потенціал монологу</p> <p>Список рекомендованих джерел: Базовий: 1.2.7.8 Додатковий: 3.8.9 Інтернет-ресурси: 1.2.4.8</p>

6	<p>Тема 2.3. Риторика діалогу</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Типи і цілі діалогу 2.Маніпуляції в діалозі 3.Техніка ОПВ 4.Види діалогічної еристики; ділові переговори, наради, збори, конференції 5.Значення внутрішнього діалогу, авторефлексія <p>Список рекомендованих джерел: Базовий: 1.3.6.7. Додатковий: 3.4.6.8 Інтернет-ресурси: 4.6.8.9</p>
7	<p>Тема 2.4. Еристичні жанри: суперечка, дискусія, диспут, дебати. полеміка</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Загальне поняття суперечки. Опонент і пропонент 2.Формулювання тези 3.Специфіка еристичних жанрів дискусії, дебатів, диспуту, полеміки 4.Етичні прийоми переконання 5. «Заборонені» прийоми переконання <p>Список рекомендованих джерел: Базовий: 3.7.9.10 Додатковий: 3.4.6.8 Інтернет-ресурси: 3.6.7.8</p>
8	<p>Тема 2.5. Риторика як інструмент філософії</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Еристичні алгоритми філософування 2.Діалектика як основа дихотомічних суджень 3.Постанова світоглядних питань 4.Формулювання гіпотез і законів 5.Філософська метафора та афористика у ракурсі еристики <p>Список рекомендованих джерел: Базовий: 2.6.7.10 Додатковий: 3.7.9.10 Інтернет-ресурси: 1.2.8.10</p>
9	<p>Тема 2.6. Конфронтаційна риторика</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Поняття конфлікту 2.Внутрішній конфлікт. 3.Зовнішній конфлікт. Види конфліктів 4.Типи інсинуацій 5.Еристичні засоби конструктивної трансформації конфлікту <p>Список рекомендованих джерел: Базовий: 2.3.7.9.10 Додатковий: 4.6.8.9.10 Інтернет-ресурси: 3.6.7.8</p>

Семінарські заняття

Основні завдання циклу семінарських занять мають сприяти засвоєнню теоретичного матеріалу з курсу «Еристика», набуттю навичок застосування основних принципів, методів та форм пізнавального процесу у професійній діяльності. Основні завдання циклу семінарських занять полягають у тому, аби студенти оволоділи практикою ведення дискусійного обговорення теоретичних питань і проблем, набули навички публічних виступів.

№ з/п	Назва теми семінару, перелік основних питань, теми доповідей та рекомендована література
1.	<p>Тема 1. Еристика та риторика, сутність, проблематика та роль у суспільстві. Провідні дефініції курсу</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Поняття риторики та еристики, їхня діалектична єдність 2.Еристика як діалектичний механізм пошуку істини 3.Провідні дефініції курсу, їх інтерпретація 4.Свобода слова та риторика демократичного суспільства <p>Теми для доповідей:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Неориторика як еристика сьогодення 2.Поняття істини в діалектичному дискурсі 3.Специфіка еристики в інформаційному суспільстві 4.Амбівалентність та пошук істини в еристичному вимірі <p>Список рекомендованих джерел:</p> <p>Базовий: 1.2.6.9 Додатковий: 3.4.8.10 Інтернет-ресурси: 3.6.7.8</p>
2.	<p>Тема 2. Антична риторика та еристика</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Античність як колиска європейської цивілізації, перший досвід демократії і свободи слова 2.Соціально-політичні та культурологічні передумови розквіту античної риторики 3. «Риторика» Аристотеля про «науку переконувати» 4.Давньоримський канон переконання. Настанови Цицерона <p>Теми для доповідей:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Специфіка давньоафінського суду (гелієї) 2.Агональність як принцип еристики античності 3.Діяльність Демосфена – оратора та полеміста 4. Риторична діяльність Цезаря <p>Список рекомендованих джерел:</p> <p>Базовий: 1.6.8.10 Додатковий: 1.3.4.6 Інтернет-ресурси: 1.2.8.10</p>
3.	<p>Тема 3. Історичний огляд еристичного надбання. Вітчизняні витoki еристики в історії красномовства</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Риторика і гомілетика. Специфіка сакралізації та десекралізації еристики. 2. Соціально–історична характеристика доби українського Відродження – барокко. 3. Києво – Могилянська академія – визначний освітній заклад Європи XVII – XVIII ст. Діяльність та риторичні дослідження Ф. Прокоповича. 4. Засади українського риторичного ідеалу на підставі філософії кордоцентризму. <p>Теми для доповідей:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Риторичні прийоми за книгою «Риторика» Феофана Прокоповича. 2.Специфіка вищої освіти в Україні періоди Відродження-барокко: культ риторики 3.Похвальне слово як історично еристичний жанр українців 4. Зв'язок ментальності та риторичних моделей <p>Список рекомендованих джерел:</p> <p>Базовий: 1.3.7.8 Додатковий: 2.5.8.9 Інтернет-ресурси: 3.4.6.8</p>

4.	<p>Тема 4. Риторична культура особистості</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Риторичний імідж особистості 2. Поняття «культура мови». Класифікація мовленнєвих помилок та засоби їх корекції. 3. Поняття адекватної кінесики (міміка, жестикуляція, проксеміка). 4. Техніка мови: дикція, вимоги до темпу, гучності, висоти, тону голосу, майстерність паузи. 5. Мовленнєвий етикет. 6. Гендерні аспекти риторики <p>Теми для доповідей:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Суржик як вада сучасної українського мовлення, засоби корекції 2. Як позбутися недорікуватості та слів-паразитів 3. Комунікативні аспекти мовленнєвого етикету 4. Невербальні фактори еристики <p>Практична робота на семінарі: Аналіз риторичного іміджу відомої особистості (з презентацією)</p> <p>Список рекомендованих джерел:</p> <p>Базовий: 1.3.7.8 Додатковий: 2.5.8.9 Інтернет-ресурси: 3.4.6.8</p>
5.	<p>Тема 5. Мистецтво ораторської промови. Публічний монолог</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Когнітивні цілі публічної промови 2. Стилї ораторства 3. Еристичні етапи монологу 4. Структура переконливої промови <p>Теми для доповідей:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Промови, які змінили світ 2. Приклад харизматичного оратора (за вибором) 3. Аргументація в промові 4. Маніпуляція та актуалізація в еристичному вимірі промови <p>Практична робота на семінарі: 1) Аналіз публічної промови відомої особистості за аналітичною картою монологу (з презентацією) 2) Промова на обрану з запропонованих тему</p> <p>Список рекомендованих джерел:</p> <p>Базовий: 2.6.7.10 Додатковий: 3.7.9.10 Інтернет-ресурси: 1.2.8.10</p>
6.	<p>Тема 6. Риторика діалогу</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Діалог як провідний комунікативний дискурс 2. Типи діалогу та рівні слухання 3. Маніпулятивні «трикутники» в діалозі 4. ОПВ – оптимальний порядок вислуховування <p>Теми для доповідей:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Теорії Е.Берна щодо діалогічних маніпуляцій 2. Трикутник С. Карпмана 3. Еристичні основи діалогу 4. Засоби актуалізації в діалозі <p>Практична робота на семінарі: Моделювання діалогу на попередньо обрану тему</p> <p>Список рекомендованих джерел:</p> <p>Базовий: 1.3.6.7. Додатковий: 3.4.6.8 Інтернет-ресурси: 4.6.8.9</p>

7.	<p>Тема 7. Еристичні жанри: суперечка, дискусія, диспут, дебати. полеміка</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальне поняття суперечки. Жанр дебатів 2. Особливості дискусії 3. Диспут як еристичний жанр 4. Рівні полеміки на основі модальності тез 5. Прийоми аргументації та контраргументації <p>Теми для доповідей:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дебати в історії науки і політики 2. Правила етичної суперечки 3. Софізми в суперечці та інші маніпулятивні прийоми 4. Амбівалентність як когнітивний феномен сучасних батлів <p>Практична робота на семінарі: 1) Аналіз прикладу суперечки за аналітичною картою суперечки 2) Моделювання суперечки між студентами на попередньо обрану тему</p> <p>Список рекомендованих джерел: Базовий: 3.7.9.10 Додатковий: 3.4.6.8 Інтернет-ресурси: 3.6.7.8</p>
8.	<p>Тема 8. Риторика як інструмент філософії</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття авторефлексії, внутрішньої суперечки 2. Постанова світоглядних питань як основа філософування 3. Вироблення гіпотез та законів 4. Метафористика та афористика у філософській еристиці <p>Теми для доповідей:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Світоглядні суперечки філософів (приклад за вибором) 2. Обґрунтування філософського афоризму 3. Філософська метафористика як засіб аргументації (за вибором) 4. Філософ-полеміст (за вибором) <p>Практична робота на семінарі: Промова-рефлексія, відповідь на філософське питання у вигляді монологу</p> <p>Список рекомендованих джерел: Базовий: 2.6.7.10 Додатковий: 3.7.9.10 Інтернет-ресурси: 1.2.8.10</p>
9.	<p>Тема 9. Конфронтаційна риторика</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття психологічної та ідейної, змістовно-логічної конфронтації 2. Роль переконань, думок, точок зору, догм у вимірі конфліктогенної еристики 3. Причини та типи конфліктів 4. Засоби конструктивної еристики для трансформації конфлікту. Поняття компромісу <p>Теми для доповідей:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Приклад міжособистісного конфлікту 2. Конфлікт інтересів та мотивацій, бажань та можливостей 3. Глобальні конфлікти (огляд, приклади) 4. Конфліктогенні теми, вербальні та невербальні моделі <p>Список рекомендованих джерел: Базовий: 2.3.7.9.10 Додатковий: 4.6.8.9.10 Інтернет-ресурси: 3.6.7.8</p>

6. Самостійна робота студента

Засвоєння змісту дисципліни «Еристика» разом із аудиторними заняттями передбачає виконання студентами самостійної роботи з метою самоконтролю знань та підготовки до занять. Систематична самостійна робота дає можливість закріпити матеріал курсу, акцентує увагу на головних проблемах тем, що вивчаються.

Самостійна робота студентів передбачає:

1. Підготовку двох усних доповідей за тематикою семінару;
2. Підготовка до участі в обговоренні питань семінарів;
3. Письмове опрацювання першоджерел, запропонованих у переліку. Студент самостійно обирає три першоджерела для вивчення і складає їх короткі тези-конспекти. В них мають бути відтворені основні положення прочитаних робіт, підкріплені цитатами з тексту першоджерела, а також представлений власний коментар проблем, які розглядались авторами текстів опрацьованих першоджерел, а також висновки;
4. Підготовка до модульної контрольної роботи.

Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Відвідування занять

Відвідування лекцій, семінарських занять, а також відсутність на них, не оцінюється. Однак, студентам рекомендується відвідувати заняття, оскільки на них викладається теоретичний матеріал та розвиваються навички, необхідні для отримання певних позитивних результатів вивчення дисципліни.

Вагома частина рейтингу студента формується через активну участь у заходах на практичних заняттях. Система оцінювання орієнтована на отримання балів за активність студента, а також виконання завдань, які здатні розвинути практичні уміння та навички. Тому пропуск практичного заняття не дає можливість отримати студенту бали у семестровий рейтинг.

Пропущені контрольні заходи

Якщо контрольні заходи пропущені з поважних причин (хвороба або вагомі життєві обставини), студенту надається можливість виконати контрольне завдання протягом найближчого тижня. В разі порушення термінів і невиконання завдання з неповажних причин, студент не допускається до складання заліку в основну сесію.

Повторне написання контрольної роботи не допускається.

Календарний рубіжний контроль

Проміжна атестація студентів (далі — атестація) є календарним рубіжним контролем. Метою проведення атестації є підвищення якості навчання студентів та моніторинг виконання графіка освітнього процесу студентами

Термін атестації	Перша атестація 8-й тиждень	Друга атестація 14-й тиждень
Критерій: поточний контроль	≥ 15 балів	≥ 35 балів

Академічна доброчесність

Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Процедура оскарження результатів контрольних заходів

Студенти мають можливість підняти будь-яке питання, яке стосується процедури контрольних заходів та очікувати, що воно буде розглянуто згідно із наперед визначеними процедурами (згідно «Положення про систему забезпечення якості вищої освіти у Національному технічному університеті України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського», «Положення про організацію навчального процесу»).

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

№ з/п	Контрольний захід	%	Ваговий бал	Кіл-ть	Всього
1.	Доповіді на семінарських заняттях	40%	10	4	40
2.	Участь у обговоренні теми та доповнення на семінарських заняттях	40%	8	4	32
3.	Виконання модульної контрольної роботи (тест)	20%	28	1	28
	Залік	100	100	1	100

Рейтинг студента складається з балів, які він отримує за:

1. відповіді на семінарських заняттях - 4 доповіді;
2. за участь у обговоренні теми та доповнення на семінарських заняттях;
3. виконання МКР роботи (тест).

Критерії оцінювання відповіді студента враховують її повноту і правильність, а також здатність студента узагальнювати отримані знання, володіти знанням змісту філософських категорій та принципів для аналізу конкретних ситуацій, використовувати методи доведення і аргументації, викладати матеріал чітко, логічно-послідовно у повному обсязі, робити узагальнення та висновки.

Семестровий контроль з дисципліни «Еристика» передбачений у вигляді заліку, тому PCO включає оцінювання заходів поточного контролю з дисципліни впродовж семестру.

Основними видами навчальних занять є лекція і семінарське заняття. Навчальні заняття проводяться у дистанційному режимі з використанням синхронної моделі освітньої взаємодії.

Передбачено також режим індивідуального консультування для забезпечення можливості навчання здобувачів ВО в асинхронному режимі.

Рейтингова оцінка здобувача складається з балів, отриманих здобувачем за результатами заходів поточного контролю і заохочувальних балів.

Поточний контроль проводиться впродовж семестру у процесі навчання для перевірки рівня теоретичної й практичної підготовки здобувачів на кожному етапі вивчення освітнього компонента «Еристика».

№ з/п	Контрольний захід	Ваговий бал	Кіл-ть	Всього
1.	Виконання завдань семінарських занять	8	9	72
2	МКР	14	2	28

Якщо здобувач не має змоги виконати модульну контрольну роботу у синхронному режимі із розв'язання завдань у формі тестів, йому може бути надано можливість в асинхронному режимі виконати модульну контрольну роботу, яка складається із відкритих питань. Результати поточного контролю регулярно заносяться викладачем у модуль «Поточний контроль» АС Електронний кампус.

Система рейтингових балів та критерії оцінювання

1. Робота на семінарських заняттях:

Ваговий бал – **8**. Максимальна кількість балів на всіх семінарських заняттях дорівнює $8 \text{ балів} \times 9 \text{ видів робіт} = \mathbf{72}$ балів.

До видів робіт відносяться: відповіді на питання плану семінарів; участь у обговоренні теми, опрацювання першоджерел, виконання МКР.

Розподіл балів семінарських занять здійснюється в такий спосіб:

1. Відповіді на питання плану семінарів, виступи на семінарах, участь у обговоренні теми та доповнення на семінарських заняттях, ваговий бал - $8 (4 \times 8 = \mathbf{32})$ балів) – синхронний режим навчання. Електронний варіант відповідей для асинхронного режиму й індивідуального навчання.

48 балів, які студент отримує за роботу на семінарах може розподілятися і в такий спосіб:

1.1. Виступ з доповіддю. Ваговий бал – **10**. Максимальна кількість балів на всіх семінарських заняттях дорівнює $10 \text{ балів} \times 4 \text{ відповіді} = \mathbf{40}$ балів.

Чотири рівні оцінювання:

«відмінно» – повна відповідь (не менше 95% потрібної інформації) – студент демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в заданому обсязі, правильно і обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних комунікативних ситуаціях – **8-7** балів;

«добре» – достатньо повна відповідь (не менше 75% потрібної інформації) або повна відповідь з несуттєвими недоліками, які допускає студент **6-5** - балів;

«задовільно» – неповна відповідь (не менше 60% потрібної інформації), студент засвоїв основний теоретичний матеріал, але допускає неточності – **4-3** балів;

«незадовільно» – відповідь не відповідає вимогам до «задовільно» – **2-0** балів.

1.2. Участь у обговоренні теми та доповнення на семінарських заняттях – обговорення відповіді, доповнення, запитання, що свідчать про розуміння обговорюваної теми, ґрунтовність підготовки до заняття – **1-4** балів. – $(8 \times 4 = \mathbf{32})$ Всього: **максимально 32** бали впродовж семестру.

3. Виконання модульної контрольної роботи:

Модульна контрольна робота у вигляді тесту виконується в дистанційному курсі на платформі Moodle. Робота складається з 28 тестових питань. За кожну правильну відповідь студент отримує 1 бал. Ваговий бал - **28**.

Модульний контроль:

25-28 балів – **«відмінно»**, – повна, чітка, викладена в певній логічній послідовності відповідь на поставлені питання, що свідчить про глибоке розуміння суті питання, ознайомлення студента не лише з матеріалом лекцій, але й з підручником та додатковою літературою; висловлення студентом власної позиції щодо дискусійних проблем, якщо такі порушуються у питанні; студент демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу.

18 - 24 балів – **«добре»**, не зовсім повна або не достатньо чітка відповідь на всі поставлені питання, що свідчить про правильне розуміння суті питання, ознайомлення студента з матеріалом лекцій та підручника; незначні неточності у відповідях.

9 - 17 балів – «задовільно», відсутність відповіді на певні питання, або неправильна відповідь на них, що свідчить про поверхове ознайомлення студента з навчальним матеріалом або значні похибки у відповідях.

0 - 8 балів – «незадовільно», тобто незасвоєння окремих тем.

За результатами заходів поточного контролю здобувачів проводиться календарний контроль, порядок проведення якого визначено у «Положенні про поточний, календарний та семестровий контроль результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського».

Календарний контроль реалізується шляхом визначення рівня відповідності поточних досягнень (рейтингу) здобувача встановленим і визначеним в РСО критеріям. Незадовільний результат двох календарних контролів з освітнього компонента не може бути підставою для недопущення здобувача до семестрового контролю з цього освітнього компонента, якщо здобувач до початку семестрового контролю виконав усі умови допуску, які передбачені РСО.

Проміжна атестація студентів є календарним рубіжним контролем, метою проведення якого є підвищення якості навчання та моніторинг виконання графіка освітнього процесу здобувачами.

Критерії оцінювання календарного контролю

Термін атестації	Перша атестація 7-8 тиждень семестру	Друга атестація 14-15 тиждень семестру
Критерій: поточні досягнення (рейтинг)	≥ 15 бали	≥ 35 балів

Результати календарного контролю заносяться викладачем у модуль «Календарний контроль» Електронного кампусу.

Заохочувальні бали передбачені за виконання творчих робіт з дисципліни (наприклад, участь у факультетських, інститутських олімпіадах з філософії, участь у конференції із публікацією тез).

Критерій	Ваговий бал
Участь у конференції із публікацією тез / участь в університетській відкритій студентській олімпіаді з філософії	10

Штрафні бали не передбачені.

Заохочувальні та штрафні бали не входять до основної шкали РСО, а їхня сума не може перевищувати 10% рейтингової шкали.

За результатами заходів поточного контролю здобувачів проводиться календарний контроль, порядок проведення якого визначено у «Положенні про поточний, календарний та семестровий контроль результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського».

Семестровий контроль: ЗАЛІК

Семестровий контроль проводиться відповідно до навчального плану у вигляді заліку в терміни, встановлені графіком навчального процесу.

Форма проведення семестрового контролю може бути комбінована (усна, письмове тестування тощо – за погодженням зі студентом). Перелік тем та питань, які виносяться на семестровий контроль, критерії оцінювання визначаються силабусом.

Здобувач отримує позитивну залікову оцінку за результатами роботи в семестрі, якщо має підсумковий рейтинг за семестр не менше 60 балів.

Умови допуску до заліку: рейтинг ≥ 36 б.

Не виконані умови допуску \rightarrow Не допущено.

< 60 балів \rightarrow залікова к/р

≥ 60 балів = оцінка (відмінно, дуже добре, добре, задовільно, достатньо, незадовільно).

Оцінка може бути підвищена за бажанням за рахунок виконання залікової к/р + співбесіда.

Залік проводиться в період останніх двох тижнів теоретичного навчання у семестрі, як правило, на останньому за розкладом занятті з навчальної дисципліни.

Результати контрольних заходів доступні для ознайомлення авторизованим користувачам в їх особистих кабінетах автоматизованої інформаційної системи «Електронний кампус».

Принцип визначення підсумкової оцінки. Рейтингова оцінка доводиться до здобувачів на передостанньому занятті з дисципліни в семестрі. Здобувачі, які виконали всі умови допуску до заліку і мають рейтингову оцінку 60 та більше балів, отримують відповідну до набраного рейтингу оцінку без додаткових випробувань.

Якщо оцінка, отримана за залікову контрольну роботу менша ніж за рейтингом, попередній рейтинг здобувача скасовується і він отримує оцінку з урахуванням результатів залікової контрольної роботи.

Зі здобувачами, які виконали всі умови допуску до заліку та мають рейтингову оцінку менше 60 балів, а також з тими здобувачами, хто бажає підвищити свою рейтингову оцінку, на останньому за розкладом занятті з дисципліни в семестрі викладач проводить семестровий контроль у вигляді залікової контрольної роботи та співбесіди.

Може бути передбачено проведення співбесіди, у випадку неможливості виконати залікову контрольну роботу у синхронному чи асинхронному режимі.

Максимальна сума балів складає 100.

Сума балів переводиться у систему оцінювання згідно з таблицею.

Таблиця переведення рейтингових балів до оцінок за університетською шкалою

<i>Кількість балів</i>	<i>Оцінка</i>
<i>100-95</i>	<i>Відмінно</i>
<i>94-85</i>	<i>Дуже добре</i>
<i>84-75</i>	<i>Добре</i>
<i>74-65</i>	<i>Задовільно</i>
<i>64-60</i>	<i>Достатньо</i>
<i>Менше 60</i>	<i>Незадовільно</i>
<i>Не виконані умови допуску</i>	<i>Не допущено</i>

Процедура оскарження результатів контрольних заходів. Студенти мають можливість підняти будь-яке питання, яке стосується процедури контрольних заходів та очікувати, що воно буде розглянуто згідно із наперед визначеними процедурами.

Студенти мають право оскаржити результати контрольних заходів після ознайомлення з результатом, але обов'язково аргументовано, пояснивши з яким критерієм не погоджуються відповідно до оціночного.

Студенти, які протягом семестру набрали рейтинг менше 40% Rs, тобто **до 36** балів, зобов'язані виконати додаткову роботу.

Перескладання заліку – виконання письмової роботи, що складається з 10 запитань.

9. Додаткова інформація з дисципліни.

Дистанційне навчання.

В умовах дистанційного режиму організація освітнього процесу здійснюється з використанням технологій дистанційного навчання: платформи дистанційного навчання Сікорський та «Електронний кампус». Навчальний процес у дистанційному режимі здійснюється відповідно до затвердженого розкладу навчальних занять. Заняття проходять з використанням сучасних ресурсів проведення онлайн-зустрічей (організація відео-конференцій).

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено: професор кафедри філософії Препотенська Марина Петрівна, викладач кафедри філософії Кайс Зося Вадмівна

Ухвалено: на засіданні кафедри філософії (протокол № 15 від 29.01.2024 р.)

Погоджено: Методичною радою університету (протокол № 5 від 29.02.2024 р.)